

Pojistné na sociální zabezpečení je třeba platit vždy - s ohledem na budoucnost

Praha 22. 7. 2004

V poslední době se čím dál tím víc objevují případy, kdy Česká správa sociálního zabezpečení **nemůže pozůstalým přiznat** vdovský, vdovecký či sirotčí **důchod**. Lidé, kteří zemřeli, totiž nebyli zákonem stanovenou dobu pojištění. Pozůstalí, kterým nelze důchod vyplatit, se pak často ocitají v těžké životní situaci bez finančních prostředků.

Příklad 1:

Otec dvou dětí podnikal jako OSVČ. Protože jeho příjmy nedosáhly částky, od které je třeba platit důchodové pojištění (do konce roku 2003 to umožňoval zákon, nyní je platba důchodového pojištění u OSVČ hlavní povinná vždy), důchodové pojištění neplatil. Náhle zemřel. Pozůstalá žena požádala o vdovský a sirotčí důchod pro dvě nezletilé děti. ČSSZ ale zjistila, že důchod nemůže přiznat, protože zemřelý muž nezískal během posledních deseti let pět let pojištění.

Výplatu pozůstalostního důchodu upravuje zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění. Aby pozůstalí po zemřelém člena rodiny, kterému je více než 28 let, dostali důchod, musel zemřelý **v posledních deseti letech získat** (tj. si platit nebo mu tyto peníze zaměstnavatel strhával ze mzdy) **alespoň pět let pojištění**. Musel tedy splnit podmínky pro vznik nároku na plný invalidní důchod, a to alespoň deset let před vznikem invalidity (před smrtí). Například zemřel – li pojištěnec 16. 2. 2004, potřebná doba pojištění se zjišťuje z období od 16. 2. 1994 do 15. 2. 2004.

Příklad 2:

Otec dvou dětí podnikal jako OSVČ a náhle zemřel. ČSSZ zjistila, že získal třicet let důchodového pojištění. Výpočtový základ je vzhledem k nízkému zvolenému vyměřovacímu základu pro odvod pojistného pouze 7 400 Kč měsíčně. Procentní výše invalidního důchodu je 69 % z výpočtového základu, tj. 69 % ze 7 400 Kč, tedy 5 106 Kč. Z této částky náleží vdovský důchod ve výši 50 %, tj. 2 553 Kč + základní výměra důchodu 1 310 Kč, celkem **3 863 Kč** měsíčně. Na jedno pozůstalé nezletilé dítě tak činí sirotčí důchod **3 353 Kč** (40 % z částky 5 106 Kč + základní výměra 1 310 Kč). Pozůstalostní důchody – vdovský a sirotčí na dvě nezletilé děti, tedy na tři osoby - budou tedy celkem činit **10 569 Kč**.

Jak vyplývá z výše uvedených příkladů, je třeba, aby se **lidé o své důchodové pojištění starali v každé etapě svého života**. Sociální systém České republiky je nastavený tak, aby dopady těžkých životních situací co nejvíce eliminoval. Pokud se ale lidé nebudou o své záležitosti sami zajímat a plnit stanovené podmínky, tedy platit pojistné, nelze jim bohužel pomoci.

Pojistné na sociální zabezpečení vybírá Česká správa sociálního zabezpečení. Zahrnuje pojistné na důchodové pojištění, pojistné na nemocenské pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti. Pojistné musí platit organizace a osoby, které jsou na území ČR výdělečně činné. Pokud OSVČ pojistné neplatí, doba samostatné výdělečné činnosti se jim nezapočítává pro nárok na důchod a jeho výši. Pokud neplatí pojistné zaměstnavatel za své zaměstnance, i když je to jeho povinnost, považuje se podmínka zaplacení pojistného za splněnou.

Informace o České správě sociálního zabezpečení:

ČSSZ je největší a zcela výjimečnou finančně právní institucí státní správy ČR. Spravuje věci více než 7 milionů 580 tisíc pojištěnců, z toho jsou více než 2 miliony 660 tisíc důchodců. Vyplácí přes 3 miliony 229 tisíc důchodů a také nemocenské dávky.

Do státního rozpočtu přispívá Česká správa sociálního zabezpečení víc než 39 %. Jde o peníze, které pravidelně vybírá na pojistném na sociální zabezpečení, příspěvků na státní politiku zaměstnanosti a dobrovolné pojistné. ČSSZ má na starosti i lékařské posudkové služby a podle koordinačních nařízení Evropské unie je styčným orgánem vůči zahraničním institucím pro peněžité dávky v nemoci a mateřství, důchody a peněžité dávky v případě pracovních úrazů a nemocí z povolání. Více informací na <http://www.cssz.cz>.

Odbor komunikace ČSSZ: telefon: 257 062 886, fax: 257 062 884, tisková mluvčí: Štěpánka Mikešová, mobil: 724/302 802